RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Programmabegroting 2022-2025

Zaak- & documentnr. : Z/21/083243/201521109
Portefeuillehouder :

Opsteller : Theo Bach
Team : Financiën
Telefoonnr.

Samenvatting

In de Programmabegroting 2022-2025 is de besluitvorming van de Voorjaarsnota 2021 verwerkt. Ook tussentijdse autonome ontwikkelingen zijn in de cijfers meegenomen. Dit leidt tot een positief resultaat voor het begrotingsjaar 2022 waarbij eveneens rekening gehouden wordt met onverwachte ontwikkelingen. Voor wat betreft dat laatste zijn de herverdeling van het gemeentefonds, de extra toevoeging vanwege de uitspraak van de arbitragecommissie over de kosten jeugdwet en de benodigde extra investering voor het wegenonderhoud de belangrijksten. De hogere inkomsten hebben de mogelijkheid gecreëerd om een buffer op te nemen voor de kosten jeugdwet, anticiperend op eventuele tegenvallers in het sociaal domein of aanvullende opdrachten uit de landelijke Transformatieagenda jeugd, en de dotatie aan de voorziening onderhoud wegen op te hogen zodat voldaan wordt aan de minimale vereisten. Hierbij is enerzijds gekeken naar voorzichtigheid met betrekking tot de ontwikkelingen sociaal domein en hierop financieel te anticiperen, anderzijds is zorgvuldig gekeken naar de meest minimaal benodigde bijdrage voor het wegonderhoud door wegen, groen, beheer en onderhoud integraal te benaderen.

Beslispunten

1. De begroting voor de jaarschijf 2022 vast te stellen.
2. In te stemmen met de huidige stand van zaken voor de meerjarenbegroting 2023-2025.

Aanleiding

Op grond van de gemeentewet dient de gemeenteraad jaarlijks een begroting vast te stellen.

Planning

De begroting wordt behandeld in de raad van 8 november.

Beoogd effect

Een begroting vaststellen die voldoet aan de BBV-regels en aan de voorwaarden voor repressief toezicht door de provincie.

Argumenten

Saldi

	2022	2023	2024	2025
Saldo lasten en baten	392	158	-140	-83
Septembercirculaire 2021	394	333	330	408
saldi vóór bestemming	786	491	190	325
reserves	-107	-327	-427	-498
Saldo na bestemming	679	164	-237	-173

Uitgegaan is van de ramingen uit de voorjaarsnota (inclusief speerpunten, bezuinigingen en amendementen) aangevuld met tussentijdse autonome ontwikkelingen.
De hogere inkomsten hebben de mogelijkheid gecreëerd om een buffer op te nemen voor de kosten jeugdwet van € 500.000 en de dotatie aan de voorziening onderhoud wegen met € 214.000,- op te hogen.

Gepresenteerd wordt een saldo vóór en na bestemming. Het verschil zijn de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Het gaat in deze begroting voornamelijk om de toevoegingen aan de algemene reserve in het kader van het herstelplan: € 200.000 in 2022, € 400.000 in 2023 en vanaf 2024 € 500.000.

Een structurele meevaller komt uit de septembercirculaire. Door verwachte hogere loon- en prijsstijgingen bij het Rijk nam het accres van het gemeentefonds fors toe. De verwerking van de septembercirculaire, inclusief de afspraken uit het Herstelplan, de Voorjaarsnota, de extra bijdrage jeugd en de integrale benadering wegenonderhoud leidt er toe dat de jaren 2022 en 2023 sluiten met een positief saldo en dat de navolgende jaren negatief zijn.

	2022	2023	2024	2025
Saldo na bestemming	679	164	-237	-173
Saldo incidentele baten en lasten	-78	-73	-73	-2
Structureel begrotingssaldo	**601**	**91**	**-310**	**-175**

Duidelijk is dat het begrotingsjaar 2022 structureel sluitend is. Dat is ook het uitgangspunt van de provincie: het eerste begrotingsjaar moet structureel sluitend zijn. Op termijn wordt wel een tekort voorzien, maar deze is niet hoog. In een ambtelijk overleg heeft de provincie aangegeven dit niet bezwaarlijk te vinden.

Lastendruk

Voorgesteld wordt om de belastingen voor 2022 conform onderstaand overzicht aan te passen:

OZB	8,6% (7% herstelplan + 1,6% inflatie)
Rioolheffingen	1,6% inflatie, -/- 6,6% motie
Afvalstoffenheffing	-/- 5,2% plus -/- € 10 per huishouden

Hondenbelasting	€ 14,07per hond plus 1,6% inflatie
Lijkbezorgingsrechten	1,6% inflatie
Marktgelden	1,6% inflatie
Leges	1,6% inflatie
BIZ	0%

In de raad van december worden de belastingverordeningen voor 2022 aan de raad voorgelegd.

Voor wat betreft de afvalstoffenheffing wordt, op basis van een bij de voorjaarsnota aangenomen motie, voorgesteld om de afvalstoffenheffing per huishouden met € 10 te verlagen. Bij accordering van het voorstel zal het terug te betalen bedrag middels een extra verlaging van het tarief voor het vastrecht plaatsvinden conform motie te dekken uit de voorziening. In het huidige tarief is hiermee nog geen rekening gehouden. In december worden de belastingtarieven aan uw raad voorgelegd.

Voor wat betreft de rioolheffing wordt voorgesteld om de extra storting in de voorziening "Riolering artikel 44 lid 2" ad € 105.478 (het verschil tussen de werkelijke storting in 2020 en de voorziene storting) terug te geven aan de belastingplichtigen van de rioolheffing. Bij accordering van het voorstel zal het terug te betalen bedrag middels verlaging van het tarief plaatsvinden. De verlaging bedraagt -/- 6,6%. In het huidige tarief is hiermee nog geen rekening gehouden. Verwerkt in het tarief is wel de inflatiecorrectie voor 2022 van 1,6%. In december worden de belastingtarieven aan uw raad voorgelegd.

Gemeentefonds

In de raming van de algemene uitkering is rekening gehouden met de herverdeling van het gemeentefonds per 2023 op basis van de stand van zaken per juli 2021 (€ 40 per inwoner nadelig). Dat gaat trapsgewijs en bedraagt maximaal € 15 per inwoner per jaar.

2022	**2023**	**2024**	**2025**	(x € 1.000)
	-/- 225	-/- 450	-/- 600	

Per juli was het nadeel voor Westervoort becijferd op € 40 per inwoner. Inmiddels is het nadeel opgelopen naar € 69 per inwoner. Omdat dit cijfer nog hoogst onzeker is gaat de provincie ermee akkoord om voorlopig nog uit te gaan van € 40 per inwoner nadeel. Voor de jaren 2023 en 2024 heeft dat geen effect omdat we dan nog te maken hebben met de overgangsregeling.
Ook is een stelpost opgenomen voor de verwachte extra middelen jeugdhulp. Conform de richtlijn van de provincie is uitgegaan van 75% van de door de arbitragecommissie genoemde compensatie.

2022	**2023**	**2024**	**2025**	(x € 1.000)
1.380	785	715	631	

Duidelijk is dat de herverdeling van het gemeentefonds het positieve effect van de extra middelen jeugdzorg teniet doet. Veel is echter nog onzeker: de compensatie voor jeugdzorg kan nog hoger of lager uitvallen en ook de herverdeling kan nog veranderen.

Algemene reserve

In de saldi zijn de stortingen in de algemene reserve conform het herstelplan verwerkt:
€ 200.000 in 2022, € 400.000 in 2023 en vanaf 2024 € 500.000.

Rekening houdend met de stortingen en de verwachte resultaten voor de komende jaren ziet het verloop van de algemene reserve er als volgt uit:

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1-jan	1.808.000	-10.000	-919.000	160.000	824.000	1.087.000
resultaat	-2.576.000	-1.109.000	679.000	164.000	-237.000	-173.000
herstelplan	758.000	200.000	400.000	500.000	500.000	500.000
31-dec	-10.000	-919.000	160.000	824.000	1.087.000	1.414.000

Kanttekeningen

Saldi

De begroting is op basis van 2022 structureel sluitend, maar op termijn zijn de saldi negatief. Voor wat betreft het onderhoud van wegen is een extra dotatie aan de onderhouds-voorziening nodig van ruim € 500.000,- om het achterstallig onderhoud weg te werken. Daarnaast zijn extra middelen nodig om het onderhoudsniveau op peil te houden en om eventuele claims te voorkomen. Om de financiële druk te verlichten wordt voorgesteld om dit vraagstuk integraal te bekijken en het onderhoudsniveau van de openbare ruimte te verlagen. Een afzonderlijk voorstel hieromtrent zal later dit jaar ook aan de raad ter vaststelling worden aangeboden. Op basis van de informatie gepresenteerd aan de gemeenteraad betekent dit een extra dotatie van € 214.000,-.

Extra budgettaire ruimte (€ 500.000) voor de kosten van de jeugdwet hebben wij opgenomen omdat in afwachting van een nieuw kabinet het onzeker is wat er definitief qua maatregelen wel of niet moet gebeuren, waarbij dan vervolgens bij beiden de kanttekening geplaatst kan worden dat het een nadelig effect heeft op de huidige financiële situatie van de gemeente Westervoort die structureel doorwerkt.

Gemeentefonds septembercirculaire

Inmiddels is de septembercirculaire verschenen. Het accres stijgt fors als gevolg van hogere loon- en prijsontwikkelingen.

Omdat de stijging van het gemeentefonds voornamelijk te maken heeft met loon- en prijsontwikkelingen stellen we voor om een extra stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen op te nemen van € 200.000 structureel.

Financiële paragraaf

De Programmabegroting is in 2022 structureel sluitend. Daarmee wordt voldaan aan de belangrijkste voorwaarde voor het repressief toezicht.

Relatie met het herstelplan
Op 23 maart 2021 is het financieel herstelplan door de Raad vastgesteld. De bezuinigingen die in het herstelplan zijn opgenomen zijn, evenals alle andere aanpassingen in de budgetten voortvloeiend uit najaarsnota en raadsvoorstellen, verwerkt in de financiële administratie. Daarmee zijn deze bezuinigingen ook opgenomen in de voorliggende begroting.

Onvoorzien:
In de begroting is voor onvoorziene uitgaven conform de uitgangspunten van het herstelplan

voor het jaar 2022 een post opgenomen van € 100.000 en vanaf 2023 een bedrag van € 200.000 jaarlijks.

Versterking Algemene Reserve:
In het herstelplan is opgenomen dat ter versterking van de Algemene Reserve vanaf het jaar 2022 vanuit het resultaat toevoegingen worden gedaan. In 2022 € 200.000 in 2023 € 400.000 en vanaf 2024 € 500.000. In de voorliggende begroting is met deze toevoegingen rekening gehouden.

Participatie en communicatie

Niet van toepassing

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Net als in de vorige begroting is er een aparte paragraaf over duurzaamheid opgenomen. U vindt deze op pagina 105 van de begroting.

Bijlagen

- 201531117 Programmabegroting 2022-2025 Westervoort
- 201521110 Raadsbesluit

Westervoort, 8 november 2021

Burgemeester en wethouders van Westervoort,

M. Sluiter MA	drs. A.J. van Hout
secretaris	burgemeester